

ບິດສຳພາດ ທ່ານ ມະໂນລາ ຜົນເສນາ ໂດຍ ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ ຖ່າຍພາບ ໂດຍ ສະນິດທີ ທະນານິທິໂຊດ

ເອກະລັກຂອງ ຄົວລາວ

06 ປົດຄວາມຜິເສດ

- ວັດທະນະທຳການກິນ
- ຄຸນຄ່າວັດທະນະທຳລາວ ກ້າວສູ່ຄຸນຄ່າ
 ວັດທະນະທຳໂລກ

15 ລານອັກສອນ

- ກະວີ: ນ້ຳແນດ -ຜູ່ຕູ້ແຄນໜອງ
- ຄຳສັບຄຳໝາຍ: ຄຳພະຫຍາພາສິດກ່ຽວກັບ ການກິນ -*ແມ່ຕຸ້ມັກກິນ*
- ເລື່ອງສັ້ນ:
 - ເລື່ອງຈາກໂຄງການປະກວດເລື່ອງສັ້ນ
 - ວັນເກີດ ວັນເກີດ -*ນາຝ້າຍ*
- ບັນທຶກການຝຶກງານ -*ຜຍ ກິດຕິ*
- ວັນນະຄະດີແປ: ແມ່ນ້ຳໃດນ ແດນສະຫງົບ (ຕໍ່)

32 ລານແລກປຽນ

- ພະລັງຊີວິດ: ການກິນວັນເກີດຂອງໂວໜຸ່ມ -
 - ເລື່ອງກິນ *ອຸຫິນ ບຸນຍາວົງ*
- ສູນສິ່ງເສີນການອ່ານ ຍຸດທະສາດເພື່ອການຍືນ ຍິ່ງຂອງການອ່ານ -*ສພສ*

38 ລານພໍແມ

- ສອນລູກກິນເອົ້າໜຽວ -*ດາລາ*

44 ລານສະເພາບ

- ບໍ່ມີອາຫານໃດຕ້ານໂລກມະເຮັງໄດ້ -*ອຸເບກຂາ*
- เธ๊กเอ้าตามยามเขาอ

42 ລານລກຫຼານ

- ເຈີດໄປອິດສຕຣາລີ (ຕໍ່) -*ຫ້າວລຸນ*
- ໝາກຫຼິ້ນ: ກິນ ກິນ ກິນ ອົ້ວອ້ອຍ

46 กาตบสิ่มเส็บ

- ກາຕຸນສິນໄຊ (ປະຕິສິນທີ່ບັ້ນ) -ແປ້ງ
- ເປັນຫຍັງຈຶ່ງປ່ຽນຊື່ -ດດດ
- ມາອີກເດີ -ລັດຕະນະພອນ
- ຢ່ານຕົຍ ໂກະ

50 ລານເຕັກໃນ

- ກິນເຂົ້າຫຼາມຍາມໜາວ -ດວງເດືອນ ບຸນຍາວົງ
- ຈາກເຕົາຈີ່ ໄປຮອດ ເຕົາໄມໂຄຣເວບ -*ດາລາວັນ*

56 ລານບັນເຫິງ

- + ອ່ານຫຍັງດີ ມີຫຍັງອ່ານ:
- ປື້ນອອກໃໝ່ເຫຼົ່ານີ້ ຫ່ານນີ້ຫຼືຍັງ?

58 ລານຂ່າວສັງຄົມ

- ວັນສະເຫຼີມສະຫຼອງປະຊາກອນໂລກ ຄົນ 7 ຕື້ຄົນ ໃນປີ 2011 - *ເບົາບາງ*
- ອີກບາດກ້າວໜຶ່ງຂອງໂຮງຮຽນສອນເປົ່າແຄນ
- D.W.D.

ງ ເລື່ອງຈາກປົກ

ເອກະລັກຂອງ ຄົວລາວ

"ພູມໃຈ ທີ່ໄດ້ນຳອາຫານ ພື້ນເມືອງລາວຂຶ້ນໂຕະ ຣັບແຂກບ້ານແຂກເມືອງ"

ใกย: กอาเกือบ บุบยาอิา และ สุกฝับตา ผูชาสุก ผาบปะกอบ: ตะบิกต์ ตะบาบิต์โลก

ນື່ອງໃນໂອກາດທີ່ລານຄຳສະບັບນີ້ ເນັ້ນເນື້ອ
 ໃນກ່ຽວກັບການກິນ ເປັນຜິເສດ ເຮົາຈຶ່ງອໍນຳສະ
 ເໜືອານອາຫານທີ່ຖືວາຢູ່ແຖວໜ້າ ແລະເປັນໜ້າ
 ເປັນຕາຂອງບ້ານເມືອງເຮົາ ໄດ້ຮັບຮາງວັນຢູ່ທີ່
 ເມືອງ ໂຮ່ຈີມິນ ນັ້ນຄື ຮ້ານ "ຄົວລາວ" ໂດຍໄດ້ຮັບ
 ກຽດຈາກຫ່ານນາງ ມະໂນລາ ພົນເສນາ ເຈົ້າຂອງ
 ຮ້ານ ເປັນຜູ່ໃຫ້ສຳພາດ ເຮັດໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນ ແລະຄຳ
 ຄຶດເຫັນດີໆທີ່ເຊື່ອວ່າຈະເຮັດໃຫ້ຫ່ານຜູ່ອ່ານພູມໃຈ
 ນຳອາຫານລາວກັບຫຸກຄຳເຂົ້າຂອງຫານຕື່ມຂັ້ນ
 ແນ່ນອນ.

ອາຫານຂອງ "ຄົວລາວ"

"ຮ້ານເຮົາເປັນຮ້ານອາຫານລາວແບບທົ່ວໄປ ນີ້ ລາບ ນີແກງ ນີ້ອົ້ວ ແບບທົ່ວໆໄປ ແຕ່ອາດຈະເປັນ ຍ້ອນໂຕເອງເປັນຄົນຊຽງຂວາງບໍ່ ແມ່ຄົວກໍແມ່ນ ພິ່ງນ້ອງໆເຮົາມາແຕ່ຊຽງຂວາງ ເຮັດໃຫ້ເຮົານີ້ ລາຍການອາຫານຫ້ອງຖິ່ນຊຽງຂວາງບໍລິການນຳ ແຕ່ອາຫານຊຽງຂວາງນີ້ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມີຕາມ ລະດູການ ເຊັ່ນວ່າເຫັດຫວາຍ ຫຼື ໜ່ໍຂົມ ກໍຕ້ອງ ແມ່ນຍານຈຶ່ງນີ້"

ຄວາມພິເສດຂອງອາຫານລາວ (ຊຽງຂວາງ)

"ມາເບິ່ງແລ້ວ ອາຫານລາວແມ່ນອາຫານເພື່ອ ສອະພາບໄດ້ ເພາະບໍ່ມັນຫາຍ, ບໍ່ຫວານໃພດ, ບໍ່ ເຜັດໃພດ, ມີຜັກຫຼາຍອີຫຼີ. ຄືອາຫານຊຽງຂວາງນຶ ຕັ້ງແຕ່ຕອນເຮົາຍັງນ້ອຍຜັກປູກບໍ່ອູ່ມີດອກ ເຮົາ ກິນຜັກຕາມຢ່ຳ ຕາມແຄມທາງໄປນາ ມີຍອດນັ້ນ ຍອດນີ້ ກັບສາລະພັດເຫັດໃຫ້ເຮົາກິນ ມາເບິ່ງລະ ຜັກຫຼາຍໆແນວນິເປັນຢາໄປໃນໂຕ ເປັນອາຫານ ตามตำมะຊาด มูบลาฤ๊ก, อับบี๊ตอบลำฤามตี ວ່າ ເປັນຫຍັງຄົນທີ່ບໍ່ມີເງິນເດືອນ ບໍ່ມີລາຍໄດ້ ແຕ່ ຄືຢູ່ໄດ້ ກະຍ້ອນວ່າ ສອງຝາກທາງຮອບຕົວ ມີຜັກ ຕ່າງໆໃຫ້ເອົາໄປເຮັດກິນໄດ້ ຕາມໄຮນາກໍມືກົບ ມີ ປູປາ ເອົາໄປເຮັດເອາະ ເຮັດຈຸບຜັກກິນກິນ ກະຢູ່ໄດ້ ດຮູວນີ້ແຮງຖືວາເປັນອາທານອໍການິກ ທີ່ຄົນທົ່ວ ໂລກສິນໃຈ ຢາກກິນຄືເຮົາ."

ciliamone (Massutake Mushroom)

ອາຫານເອກະລັກຂອງ "ຄິວລາວ"

- เพิกขอาย (Matsutake Mushroom): "ເຫັດຫວາຍ ຫຼື ເຫັດແປກ ເກີດຢູ່ໃຕ້ຕົ້ນແປກ ແລະ ລັກສະນະກ້ານຄືກັບຫວາຍ ກໍເລີຍມີສອງຊື່ ຄື ເຫັດ ຫວາຍ ແລະ ເຫັດແປກ. ແມ່ນແຫ້ ຕັ້ງແຕ່ເຮົາຍັງ ນ້ອຍຢູ່ຊຽງອວາງເອງກໍບໍ່ເຄີຍກິນ ຄືຊື່ເປັນນຳເຮົາ ມີເຫັດຫຼາຍຢ່າງໃຫ້ກິນແລ້ວ ແລະໂຕເຫັດຫວາຍນີ້ ກໍມີກິ່ນແປກໆ ຄົນແຕ່ກີ້ເພິ່ນຄືຈະຢ້ານຕາຍເບື່ອ.

ຫາກໍມາຣູ້ກິນຍ້ອນນັກຄົ້ນຄວ້າຄົນຍີ່ປຸ່ນ ເພິ່ນພະ ຍາຍາມຈະເກັບເຫັດນີ້ຢູ່ລາວຕັ້ງ 7 ປີ ມີເປັນຖັງ ໃຟມ, ເລື່ອງແຫກອຸນຫະພູມ ກັບອຸປະກອນຫັນສະ ໄໝຫຼາຍອັນ ແຕ່ກໍບໍ່ໄດ້ ເຫັດບ່ອອກໃຫ້ເພິ່ນເກັບ ເພິ່ນໝົດກຳລັງໃຈເລີຍເອົາເຄື່ອງມືຫັ້ນໃຫ້ພີ່ນ້ອງ ເຊິ່ງເປັນຜູຊ່ອຍວຽກເພິ່ນ ບາດປີເພິ່ນເນືອ ເຫັດ ຫວາຍຜັດອອກ. ແຕ່ເຫັດຫວາຍນີ້ອ່ອນແອຫຼາຍ ປີໜຶ່ງອອກແຕ່ໃນໄລຍະສອງເດືອນ ລະຫວ່າງ ພຶດສະພາ ຣອດ ມິຖຸນາ ຊຸດໜຶ່ງທີ່ອອກມີແຕ່ 7 ມື້ ເກັບຫັນກໍຫັນ ບໍ່ຫັນກໍແມ່ນເສຣເລີຍ ການອົນສິ່ງກໍ ຕ້ອງໄວ ແລະຮັກສາໃຫ້ດີ ບາງເຫື່ອເອົາເກັບມາ ຈາກປ່າ ໄດ້ 10 ກິໂລ ມາຮອດແມ່ຄ້າ ແມ່ຄ້າອາຍ ສິ່ງຕໍ່ມາຮອດເຮົາ ເຫຼືອແຕ່ 2 ກິໂລ ເຮົາກໍຈຳເປັນ

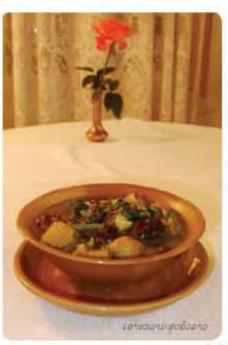

4 ເລື່ອງຈາ*ກປົກ*

ອາຍລາຄາແພງ ແຕ່ສຳລັບຄົນເກົາຫຼື ຫຼື ຍີ່ປຸ່ນທີ່ ໄດ້ມາກິນ ມີບາງຄົນບອກວ່າ ຕົນເອງຄືກັບພະລາ ຊາ ເພາະໄດ້ກິນເຫັດນີ້ເປັນຕອກ ຄັນແມ່ນຢູ່ບ້ານ ເພິ່ນ ລະໄດ້ແຕ່ຊອຍນ້ອຍໆ ຫຸງໃສ່ກັບເອົ້າກິນ.

ເຮົາບໍລິການເຫັດຫວາຍມາໄດ້ 5 ປີແລ້ວ ບໍ່ແມ່ນ ວາໄດ້ກຳໄລຫຼາຍຍ້ອນເຫັດນີ້ດອກ ແຕ່ມັນແມ່ນ ຄວາມພູມໃຈອັນໜຶ່ງ ທັງເປັນເອກະລັກຂອງຮ້ານ ເຮົານຳ ທີ່ວ່າເມືອງລາວເຮົາກໍມີແນວຂຶ້ນຊື່ ຮອດ ວາໃຫລະພາບຍີ່ປຸ່ນເອງກໍຍັງມາເຮັດສາລະຄະດີ ກ່ຽວກັບເຫັດນີ້ ມາສຳພາດຮ້ານເຮົາ ແລະໃຫ້ເຮົາ ພາໄປເບິ່ງບ່ອນທີ່ເຫັດເກີດ ຢູ່ຊຽງຂວາງພຸ້ນນຳ."

 ຈຸບຜັກ: "ຄືເອົາຜັກຫຼາຍໆຊະນິດມາປຸງໃຫ້ມີ ລົດຊາດ ຫາງວຽງຈັນກໍມີ ເອັ້ນວ່າ ຊຸບຜັກ ຫາງ

ຊຮງຂວາງເອີ້ນ ຈຸບຜັກ. ຜັກທີ່ໃສ່ກໍແລ້ວແຕ່ຊອກ ມາຫາໄດ້ຕາມລະດູການ ຜັກທີ່ເປັນເອກະລັກ ຊຮງ ຂວາງອັນໜຶ່ງແມ່ນໃບຈອງ ຄື ຍອດກັບດອກຂອງ ໝາກຈອງ ເຊິ່ງຕ້ອງເກັບຕາມລະດູ ຫາງຮ້ານເຮົາ ຈະເອົາມາເຮັດໄວໃຫ້ ບາດຊິກິນກໍເອົາມາແຊ່ນ້ຳ ແລະລວກຄືນ, ອີກຊະນິດໜຶ່ງທີ່ຈຸບໃສ່ນຳກັນແມ່ນ ໃບສັ່ງ ລົດຊາດຈະອອກຫວານໆ, ມີດອກຈານ ແລະ ຍັງດອກອື່ນໆອີກຫຼາຍໆຊະນິດເຊິ່ງປູ່ຍາເພັ່ນພາກິນ ມາແຕ່ກີ້. ຄຶດວ່າຜັກຫຼາຍໆຊະນິດ ຄືຈະເປັນຢາ ໄປໃນໂຕ ເບິ່ງຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ທີ່ເພັ່ນກິນ ເພິ່ນແຂງ ແຮງມາຕັ້ງແຕ່ສະໄໝບໍ່ຫັນມີຢູ່ກຸມີຢາ."

- ເອາະຫຼາມ: "ແມ່ນອາຫານເອກະລັກຂອງຫຼວງ ພະບາງ ແລະກໍເປັນອີກເຍື່ອງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນຊື່ຂອງຮ້ານ ເຮົາຄືກັນ."
- ນົກແອນ: "ນີບໍລິການຫຼາຍຢູ່ ແຕ່ກໍບໍ່ຕະຫຼອດປີ ຖືວ່າເປັນຂອງຫາຍາກ ເພາະເອົານົກແອນນີ້ຍາກ ແລະກໍເປັນຂອງແພງໄປໃນໂຕ. ຜູ້ເຖົ້າຊຽງຂວາງ ນີຄວາມເວົ້າວ່າ 'ແບກຂານົກແອ່ນລ່າງງ່າງ ລ່າງ ງ່າງ ລະຊິເອົາຫຍັງອີກ' ຫັງຫີແຫ້ແລ້ວຂານົກ ແອນນັ້ນນ້ອຍໆ ແຕ່ສໍາລັບເພີ່ນແລ້ວ ຄຸນຄ່າຂອງ ມັນສູງອີຫຼີ ຫຼືລາງເທື່ອກໍວ່າ ເຮືອນນີ້ຈີ່ນຶກແອ່ນ ເຮືອນນັ້ນໄດ້ກິ່ນ ກໍໄດ້ກິນເຂົ້າກັບຈົນອື່ມ ອັນນີ້ແມ່ນ ຄວາມຫອມຂອງມັນ."
- ໝາກແດນ, ໝາກມາດ: "ເປັນເຄື່ອງປຸງເອກະ ລັກຂອງຊຽງຂວາງ, ໃສ່ໃນແຈວປາເຄັມ, ໝົກປາ, ແຈວປາ, ແມ່ນແຫ້ກໍຄືກັບທີ່ຄົນວຽງຈັນໃສ່ໃບຂີ້ຫູດ ຫັ້ນລະ ຫາງຊຽງຂວາງໃສ່ໝາກແຄ່ນໝາກມາດ."
- ຕໍ່ "ຕໍ່ ທີ່ຮ້ານເຮົາມີບໍລິການ ແມ່ນມາແຕຊຮຽງ
 ຂວາງ ດຽວນີ້ໄດ້ຍິນວາມີການລ້ຽງນຳ ແຕເຮົາກໍ

ເລື່ອງຈາກປົກ 🤫

ຈັນນົກແອນດຸງ ຈາກຄອງອດຈາງ

ບໍ່ຮູ້ສັກຄືກັນ. ຕໍ່ ນີ້ແມ່ນຄົນຈີນກັບເກົາຫຼີມັກ ເອົາ ເຊື່ອວ່າເປັນຢາອາຍຸວັດຫະນະ. ຄົນຊອງຂວາງ ເຮົາແຫ້ລະເອົາໂຕອອນມາໜຶ່ງບ່າຍເອົ້າ ຢູ່ຮ້ານ ເຮົາກໍບໍລິການແລ້ວແຕ່ລູກຄ້າສັ່ງ ອາດຈະຂື້ວໃສ່ ໄຂກໍໄດ້."

ຄວາມພຸມໃຈຂອງ "ຄົວລາວ"

"ນັນແມ່ນຄວາມພູນໃຈທີ່ເຮົາໄດ້ເຮັດໃຫ້ອາຫານ ລາວ ໄດ້ຂຶ້ນໂຕະຮັບແຂກບ້ານແຂກເມືອງ ແຕ່ກີນີ້ ຄັນວ່າຮັບແຂກລະຕ້ອງແມ່ນ ຮາກ, ເຂົ້າຈີ່, ສະ-ເຕັກ ອິຫຍັງຈັ່ງຊື້ ຄັນເອົາແຈວ, ຕຳໝາກຫຸງ, ຂົ້ວ ສັກບັ້ງມາຮັບ ລະຖືກເບິ່ງຄືວ່າຫຸກແຮງ, ແຕດຮວ ນີ້ເພິ່ນພາກັນມັກໄດ້ ເພາະມັນແມ່ນອາຫານອໍກາ ນິກ ອາຫານຫຳມະຊາດເດເນາະ ຄົນແຮ່ງຈະເລີນ ແຮງຮູ້ຫຼາຍ ແຮ່ງຢາກຮັກສາສຸຂະພາບ ບາດນີ້ອາ ຫານລາວເຮົາຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການນີ້ໄດ້. ແຂກບານແຂກເມືອງທີ່ເຮົາໄດ້ເຮັດອາຫານຮັບ ຕ້ອນເພິ່ນກໍເຊັ່ນວ່າ ສົນເດັດພະເຫພະລັດລາດຊະ ສຸດາ ເພິ່ນນັກຈຸບຜັກທີ່ສຸດ, ອິງມິງກຸດຮາຊະກຸມານ ຂອງຍີ່ບຸ່ນກໍມາສະຫວີຍຢູ່ຮ້ານເຮົາ, ນາຍົກລັດຖະ ມີນຕີຍີ່ປຸ່ນຫັງສອງຄົນຫີ້ມາຢ້ຽມຢາມລາວ, ປະ ຫານປະເຫດ ສິງກະໂປ, ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ນິວຊີ ແລນ ກໍເຄີຍມາ. ແຂກຫີ່ຖືກເຊີນຂອງອົງການຈັດ ຕັ້ງ ແລະກະຊວງຕ່າງໆ ກໍມັກມາກິນຢູ່ຮ້ານເຮົາ, ການນຳຂອງລາວເຮົາເອງກໍມັກສັ່ງອາຫານຂອງ ຮ້ານເຮົາໄປເສີບ ເວລານິບຸນ ມີງານລ້ຽງຢູ່ເຮືອນ ເພິ່ນ."

"ຄົວລາວ" ໃນຕໍ່ໜ້າ

"ອັນໜຶ່ງກໍພວມລົມກັນເລື່ອງປັບປຸງຮ້ານ ຕອນນັ້ ກຳລັງລົມກັບນັກອອກແບບຕົກແຕ່ງພາຍໃນ ໃຫ້ ເຂົາມາເບິ່ງວ່າຕ້ອງປັບປຸງແນວໃດຕື່ມ ກຳລັງຢູ່ ໃນຂັ້ນຕອນການຂຽນແບບ. ອັນສອງມາ ກໍຕັ້ງໃຈ ວ່າຢາກຂະຫຍາຍສາຂາຕື່ມ ໂດຍສະເພາະຢູ່ຊຽງ ຂວາງ ແຕ່ກໍຍັງເປັນແຜນຢູ່ ເພາະແຮງເຮົາແດ່ ແລະກໍຍັງບໍ່ສາມາດສ້າງຜູ້ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຫນ ເຮົາໄດ້ ແຕ່ກໍເປັນຄວາມຕັ້ງໃຈວ່າ ຢາກໃຫ້ມີຄົວ ລາວຢູ່ ຊຽງຂວາງ."

